

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İLE İLGİLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ KAPASİTELERİNİN ARTIRILMASI İÇİN STRATEJİ VE EYLEM PLANI

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi

**BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İLE İLGİLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ
KAPASİTELERİNİN ARTIRILMASI İÇİN STRATEJİ VE EYLEM PLANI**

© Mayıs 2006, Ankara

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Danışmanın Notu	2
1. Giriş	3
1.1 Amaç	3
1.2 Kapsam	3
1.3 Stratejinin Ekonomik ve Sosyal Yararları	4
1.4 Tanımlar	4
2. Katılan Sivil Toplum Kuruluşları (STK)	5
3. Katılan Kurumlar	6
4. Katılan Bilinçlendirme Komitesi Üyeleri ve Çevre Bakanlığı Yetkilileri	6
5. Biyolojik Çeşitliliğin Etkili Korunması için STK'ların İlkeleri ve Ahlaki Değerleri	6
6. Biyolojik Çeşitliliğin Etkili Korunması için STK'ların Hedefleri, İhtiyaç ve Beklentileri	7
7. Stratejinin Hedeflerinin Gerçekleşebilmesi için STK'ların İhtiyaçları	19
7.1 Teknik Kapasite Eksiklikleri	19
7.2 Kurumsal Eksiklikler	19
7.3 Kazanılması Gereken Yetenekler	20
7.4 Dış Etmenler	20
7.5 Sürece İlişkin İlkeler	20
8. Stratejinin Hedeflerinin Gerçekleşebilmesi için STK'ların Kurumlardan Beklentileri	21
8.1 Kabul Görme	21
8.2 Bilgilenme Hakkı ve Şeffaflık	21
8.3 Yasal Kolaylıklar	21
8.4 STK'ların Gerçekleştirdiği Çalışmalar için Katkılar	21
9. STK'ların Kapasite Artırımı Konusunda Mevcut Olanakları	22
10. Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Stratejisi (20 yıllık)	23
10.1 Hedef	23
10.2 Ara Hedefler	23
11. Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Eylem Planı (5 yıllık)	24
12. Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Eylem Planı Takvimi	25
13. Eylem Planı Uygulamasının Kararlaştırılan Kurumsal Yapısı	26
14. Kaynaklar	26
Ek I. Birinci Toplantı Yeri ve Programı	27
Ek II. İkinci Toplantı Yeri ve Programı	28
Ek III. Katılımcı STK Seçim Kriterleri	29

Gün geçtikçe hızla artan nüfus ve gelişen teknoloji ile özellikle gelişmiş ülkeler de olmak üzere çevre kirliliği ve yaşamı olumsuz yönde etkileyen ekolojik problemler, acil çözüm bekleyen sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

1960'lı yıllarda doğayı koruma düşüncesi hareket kazanmış ve büyük destek görmüştür. 1970'li yıllarda doğal kaynakların sınırlı olduğu fikri gelişmiş ve özellikle 1980'li yıllarda da ekonomi ile ekolojiyi entegre hale getirme gerekliliği gündeme gelmiştir. Bütün bu gelişmeler sonucunda ekonomik aktivitelerin doğanın düzeni ile uyumlu olarak uygulanması gerekliliği ve biyolojik çeşitliliğin önemi ortaya çıkmıştır.

Bu kapsamda dünyada "biyolojik çeşitliliğin" korunmasına yönelik uluslararası kararlar alınmakta ve sözleşmeler yapılmaktadır. 1992 yılında Rio'da yapılan "Kalkınma ve Çevre Konferansı"nda gündeme gelen ve AB'ye üye ülkeler tarafından imzalanan "Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi" de bu kapsamda bir anlaşma olup, "biyolojik çeşitlilik" düzeyi yüksek olan ülkeler arasında yer alan Ülkemiz bu sözleşmeye 1996 yılında taraf olmuş ve biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik çalışmalara başlamıştır.

Geniş bir yüzölçümüne ve pek az ülkeyle karşılaştırılabilecek bir biyom çeşitliliğine sahip olan ülkemizde, bütün bu geniş alanın ve içindeki biyolojik çeşitliliğin sadece kamu kurumlarının çabalarıyla korunması son derece güçtür. Koruma çalışmalarında amaç birliği yapan sivil toplum kuruluşlarının rol alması kaynakların etkin kullanılmasını ve daha az harcamayla biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlayacaktır.

Bakanlığımız tarafından yürütülen Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi kapsamında "Ulusal Kamuoyu Bilinçlendirme Stratejisinin Hazırlanması ve Uygulanması" işi sonucunda hazırlanmış olan "Biyolojik Çeşitlilik İle İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarının Kapasitelerinin Artırılması İçin Strateji ve Eylem Planı" ile sivil toplum kuruluşlarının biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda doğal kaynakların yönetiminde yer alarak, demokratik süreçlerin gelişimine katkıda bulunacaktır.

Osman PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

ÖNSÖZ

Ülkemizde biyolojik çeşitlilik koruma ve doğal kaynak yönetimi konusunda çalışan yaklaşık olarak 300 civarında ulusal ve uluslar arası sivil toplum kuruluşu genelde türlerin orman, bozkır, sulak alan, kıyı ve deniz gibi ekosistemlerin korunması ve sürdürülebilir kırsal kalkınma konularında yerel halkla beraber çalışmakta, türlerin, ekosistemlerin duyulmayan sesi olmakta ve onları savunmaktadırlar.

Biyolojik çeşitliliğin korunması ve kaynak yönetimi konusunda, birbirinden kopuk çalışan sivil toplum kuruluşlarının eşgüdümlü olarak çalışmalarını sağlamak amacıyla, Genel Müdürlüğümüz sorumluluğunda yürütülmekte olan **Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi** Projesi kapsamında “Ulusal Kamuoyu Bilinçlendirme Stratejisinin Hazırlanması ve Uygulanması” işi katılımcı bir yaklaşımla “Biyolojik Çeşitlilik ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarının Kapasitelerinin Artırılması İçin Strateji ve Eylem Planı”, ulusal ve yerel düzeyde etkin katılımı beklenen STK'lara doğrudan danışarak ve çalıştaylar yoluyla hazırlanmıştır.

Bu Strateji ve Eylem Planı, biyolojik çeşitlilik konusunda yerel ve ulusal sivil toplum kuruluşunun katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Strateji ve Eylem Planının oluşturulmasında Bakanlığımız yetkilileri ve GEF II Projesi kapsamında “Biyolojik Çeşitlilik Konusunda Halkın Bilinçlendirilmesi” işi için kurulan **Biyolojik Çeşitliliğin Korunmasında Bilinçlendirme Komitesi**, sürecin sağlıklı işlenmesini sağlamışlardır. Çalıştaylarda farklı kurumlardan gelen yetkililer birlik ve beraberlik içinde çalışarak, Strateji ve Eylem Planının oluşturulması yanında, STK'ların doğa korumacı kurum yetkilileri ile ve kendi aralarında kaynaşmasına ve ortak bir dil geliştirmesine olanak tanımıştır.

Strateji ve Eylem Planı, biyolojik çeşitliliğin korunmasında etkin rol alabilmek için STK'ların ihtiyaçlarını ve kamu kuruluşlarından beklentilerini, ne gibi kapasite artırımına ihtiyaçları olduğunu ortaya çıkarmıştır. Katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan Strateji ve Eylem Planı uygulamaya geçtiğinde, Türkiye'deki STK'lar biyolojik çeşitliliğin korunmasında çok daha etkin rol alacaklardır. Biyolojik çeşitliliğin korunması, STK'ların kamu kurumları ile işbirliği içinde, karar ve uygulama süreçlerinde sorumluluk paylaşarak, daha başarılı ve verimli olacaktır.

Prof.Dr.M.Kemal YALINKILIÇ
Doğa Koruma ve Milli Parklar
Genel Müdürü

GİRİŞ

“Biyolojik Çeşitlilik ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarının Kapasitelerinin Artırılması İçin Strateji ve Eylem Planı” konusunda son derece yetkin 22 yerel ve ulusal sivil toplum kuruluşunun (STK) katılımıyla gerçekleştirildi. Strateji ve Eylem planının oluşturulmasında Çevre ve Orman Bakanlıklarının yetkilileri ve özellikle Bilinçlendirme Komitesi (BK) sürecin sağlıklı işlenmesini sağladılar ve lojistik gerekleri tam anlamıyla yerine getirdiler. Yetkililer STK’ları hiç etkilemeden ve yönlendirmeden, onları cesaretlendirerek süreçte yer aldılar. Kendilerine danışıldığı zaman bilgilerini açıklıkla ve seve seve paylaştılar. Bir STK katılımıcısının ifadesiyle ilk kez bu kadar devlet yetkilisi bir arada STK’larla açık ve önyargısız biçimde ortak bir amaç için biraraya geldi. Farklı kurumlardan gelen yetkililer tam bir birlik ve beraberlik içindeydi. Çalıştaylar stratejinin ve eylem planının oluşturulması yanında STK’ların doğa korumacı kurum yetkilileri ile ve kendi aralarında kaynaşmasına ve ortak bir dil geliştirmesine vesile oldu.

Strateji ve Eylem Planı, biyolojik çeşitliliğin korunmasında etkin rol alabilmek için STK’ların ihtiyaçlarını ve kamu kuruluşlarından beklentilerini ortaya çıkardı. STK’ların biyolojik çeşitlilik koruma konusunda ne gibi kapasite artırımı ihtiyaçları olduğunu da belirledi. İlk çalışmaya Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Küresel Çevre Fonları, Küçük Ölçekli Destek Programı, Avrupa Birliği Çevre Koordinatörlüğü ve Sivil Toplum Geliştirme Programı temsilcileri katıldılar ve kapasite artırımı ve maddi destek programları hakkında tüm katılımıcıları bilgilendirdiler. Bunun haricinde rapor kapasite artırımı ve destek imkanlarını ortaya koymayı amaçlamamaktadır. Bu bilgiler farklı kaynaklardan ve ilanlardan takip edilebilir. Hazırlanan rapor öncelikle STK yönetici, çalışanları ve gönüllüleri, sonrasında kamu kuruluşları için yazılmış olup onlar tarafından gerekli yerlerde kullanılması ve dağıtılması beklenmektedir. Bu nedenle raporun metin sadeliğine özen gösterilmiştir. Kaçınılmaz terimler için raporda yer alan tanımlar kısmına bakılabilir.

Sonuçta ortaya çıkan strateji ve eylem planı bundan sonra kamu kuruluşları ve STK’lar için yol gösterici olacaktır. Arzumuz katılımcı bir süreçle hazırlanan strateji ve eylem planının benimsenmesi ve uygulanmasıdır. Nitekim eylem planının hayata geçmesi için STK’lar ve doğa korumacı devlet kuruluşları II. çalıştayda planın gerçekleşmesini eşgüdümleyecek ve izleyecek bir kurumsal yapı oluşturarak sorumluluklar aldılar.

Strateji ve eylem planı uygulamaya geçtiği takdirde Türkiye’deki STK’lar biyolojik çeşitliliğin korunmasında çok daha yetkin ve etkin olacaklardır. STK’ların doğa korumacı devlet kurumları ile işbirliği içinde, karar ve uygulama süreçlerinde sorumluluk paylaşarak çalışmalarını ile biyolojik çeşitliliğin korunması daha başarılı ve verimli olacaktır.

Projenin gerçekleşmesinde emeği geçen mülga Çevre Koruma Genel Müdürü Serpil Bağcı’ya, fikirleri ile yol gösterici olan Osman Erdem ve Şaban Çimen şahsında bütün bilinçlendirme komitesine, lojistik destekleri için Aybars Altıparmak ve Ümit Ülkütaşır’a, çalıştaylarda kolaylaştırıcılık yapan ve raporun yazımına yardım eden Güneşin Aydemir’e, ve en önemlisi özveri ve fikirleriyle strateji ve eylem planını yaratan STK’lara ve temsilcilerine sonsuz teşekkürler.

BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK İLE İLGİLİ SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ KAPASİTELERİNİN ARTIRILMASI İÇİN STRATEJİ VE EYLEM PLANI

PLANIN AMACI ve KAPSAMI

Türkiye’de biyolojik çeşitlilik koruma ve doğal kaynak yönetimi konusunda çalışan, envanterlere girdiği kadarıyla 300 civarında ulusal ve uluslar arası sivil toplum kuruluşu (STK) vardır. Bu STK’lar genelde türlerin korunması, orman, bozkır, sulakalan, kıyı ve deniz gibi ekosistemlerin korunması ve sürdürülebilir kırsal kalkınma konularında çalışmaktadır. STK’lar bu konularda yaptıkları çalışmalarla biyolojik çeşitliliğin yok olmaması için yerel halkla beraber çalışmakta, türlerin, ekosistemlerin duyulmayan sesi olmakta ve onları savunmaktadır.

Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi çerçevesinde STK’ların ulusal ve yerel düzeyde etkin katılımı beklenmektedir. Proje STK’lara doğrudan danışarak ve çalıştaylar yoluyla, STK’ların bilgi ve tecrübelerinden istifade etmeyi öngörmektedir. Bu nedenle STK’ların tecrübelerinin projeye aktarılması ve STK’ların üzerinde anlaşıldığı bir Stratejik Eylem Planı’nın hazırlanması amaçlanmıştır. Bu Strateji ve Eylem Planı’nın biyolojik çeşitliliğin korunması ve kaynak yönetimi konusunda çalışan STK’ların kapasitelerinin artırılması, eğitim ve teknik destek verilmesi konusunda yapılması gerekenleri ortaya çıkaracağı beklenmektedir.

1.1 Amaç

Bu çalışmanın amacı Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi çerçevesinde Türkiye’de biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda ulusal ve yerel düzeyde çalışan STK’ların katılımıyla bir Ulusal STK stratejisi ve eylem planı hazırlamaktır.

1.2 Kapsam

Bu çalışma kapsamında:

1. STK Stratejisi ve Eylem Planı Hazırlık Çalıştaylarına katılacak STK’ların seçilmesi için kriterler ve seçim mekanizması oluşturulmuştur.
2. Bu kriterler ve mekanizma ışığında çalıştaylara katılacak STK’lar Bilinçlendirme Komitesi (BK) ile danışman tarafından seçilmiştir.
3. BK görüşleri ve yönlendirmesi doğrultusunda her iki çalıştay için programlar ve yöntem belirlenmiştir.
4. Çalıştaylar BK tarafından organize edilmiş ve danışman tarafından yürütülmüştür.
5. İlk çalıştaydan sonra biyolojik çeşitlilik konusunda çalışan STK’ların çalışma alanları, hedefleri ve ara hedefleri, bu çalışmalarını yerine getirmek için yapmak istedikleri etkinlikler ve etkinlikler için ihtiyaç ve beklentileri tespit edilmiştir.
6. Katılımcı STK’ların yer aldığı bir e-posta listesi, programın ve taslakların iletilmesi, tartışılması için kurulmuştur.
7. İkinci çalıştaydan önce taslak 20 yıllık STK Stratejisi ve 5 yıllık Eylem Planı ve ortalama mali gerekleri ortaya konmuştur.
8. Taslak STK Stratejisi ve Eylem Planı BK görüşlerine sunulmuş ve daha sonra katılımcı STK’lara yollanmıştır.
9. İkinci çalıştayda daha önce hazırlanan Taslak STK Stratejisi ve Eylem Planı katılımcı STK’lar ile tartışılmış ve son taslak haline getirilmiştir.
10. STK Stratejisi ve Eylem Planı BK görüşlerine sunulduktan sonra son haline getirilmiş ve Çevre ve Orman Bakanlığı’na teslim edilmiştir.

1.3 Stratejinin Ekonomik ve Sosyal Yararları

Türkiye geniş bir yüzölçümüne ve pek az ülkeyle karşılaştırılabilecek bir biyom çeşitliliğine sahiptir. Bu nedenle bütün bu geniş alanın ve içindeki biyolojik çeşitliliğin sadece devlet kurumlarının çabalarıyla korunması son derece güçtür. Koruma çalışmalarında amaç birliği yapan sivil toplum kuruluşlarının rol alması kaynakların etkin kullanılmasını ve daha az harcamayla biyolojik çeşitliliğin korunmasını sağlayacaktır.

Strateji sayesinde sivil toplum kuruluşları kapasitelerini arttırdıklarında mevcut uluslar arası fonlardan biyolojik çeşitlilik koruma projelerine kaynak bulmaları kolaylaşacak ve bu sayede ülkemizde biyolojik çeşitliliğin korunması için kullanılacak dış finansman olanakları artacaktır.

Strateji sayesinde birbirinden kopuk çalışan sivil toplum kuruluşları beraber ve eşgüdümlü çalışma olanağı bulacaklardır. Bu sayede birlikte çalışma anlayışı gelişecek ve sosyal sermaye artacaktır.

Sivil toplum kuruluşlarının biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda rol almaları ve sivil toplumun doğal kaynakların yönetiminde, ülke genelinde halkın ise yönetimde yer alması demokratik süreçlerin gelişimine katkıda bulunacaktır.

1.4 Tanımlar

Akreditasyon: Önceden belirlenen kriterlere göre bir kuruluşun belirli bir konuda yeterliliğinin saptanması ve belgelenmesi

Bilgi: İnsan aklının erebileceği olgu, gerçek, kavram ve ilkelere verilen ad.

Biyom: Belirgin bitki ve hayvan gruplarını içeren, belli iklimsel özellikleri gösteren ekolojik bir bölgeye verilen isim.

Bölgesel: Sınırları idari, ekonomik, kültürel, iklimsel, yeryüzü şekilleri veya biyolojik olgulara dayanarak belirlenen bir alana özgü olan

Bütünsel Yaklaşım: Çevresel sorunların veya doğa korumanın birbirinin içine geçmiş ve ayrılmaz ekolojik, ekonomik ve sosyal boyutları olduğunu kabul eden, çevre sorunlarını çözme ve doğa koruma çalışmalarında bütün bu boyutları göze alan ve değerlendiren bakış açısı ve etkinlikler.

Çalıştay: (Workshop – Atölye Çalışması) Belirli bir konuda fikir alışverişini ve yeni fikirlerin oluşturulmasını hedefleyen konuyla ilgili kişilerin katıldığı toplantı.

Donörler: Kuruluşlara veya kişilere gerçekleştirmek istedikleri etkinlikler veya projeler için aynı ve maddi katkı veren kuruluşlar.

El değiştirme: Mal ve hizmetlerin değişim aracı para olmadan üzerinde anlaşılan başka mal ve hizmetler karşılığı verilmesi ve yapılması.

Eşgüdüm: (Koordinasyon) Birlikte uyum içinde iletişimi ve çalışmayı sağlamak.

Etkileyen ve etkilenen gruplar (ilgi sahipleri, paydaşlar): Bir yönetki, yönetim, mevzuat veya projeden doğrudan veya dolaylı bir şekilde etkilenen veya bu konuyu önemli şekilde etkileyebilecek durumda olan kişi ve kurumlardır.

Fizibilite: Bir çalışmanın veya ürünün, ekolojik, ekonomik, sosyal ve teknik açıdan yapılabilirliğinin tespiti.

Gönüllü: Hiçbir maddi çıkarı olmadan inandığı değerler veya görmek istediği sonuçlar için emek, bilgi ve maddi katkı veren kişi ve kuruluşlar.

Gönüllülük: Hiçbir maddi çıkarı olmadan inandığı değerler veya görmek istediği sonuçlar için emek, bilgi ve maddi katkı vermeye hazır olma durumu.

Gönüllülük derecesi: Bir kişi veya kuruluşun inandığı değerler veya görmek istediği sonuçlar için maddi çıkarlarından ne kadar fedakarlık ettiğini gösteren ölçüt.

Hesap verilebilirlik: Bir kişi veya kuruluşun yaptıkları ve harcamaları konusunda her türlü bilgiyi vermeye açık olması ve bütün yaptıklarını ve harcamalarını gerekçelendirebilmesi, yaptıklarını ve sonuçlarını bütün olumlu ve olumsuz yanlarıyla görüp anlatabilmesi durumu.

İçselleştirme: Bir bilgiyi veya doğru davranış biçimini sadece söylemde veya kuru bilgi olarak değil hayatın her aşamasında, her konuda veya durumda uygulamak ve başka konularla ilişkilendirebilmek.

Karar vericiler: Kanun ve yönetmeliklere dayanarak, seçimle veya atamayla belirli konularda karar verme yetkisine sahip kişiler.

Katma değer: Bir ürünün emek verilerek işlenmesiyle belirgin bir şekilde artan değeri.

Örgütçülerin örgütlenmesi: Biyolojik çeşitlilik koruma için gerekli örgütlenmenin sağlanabilmesi için gerekli olan insan kapasitesinin artırılması ve korumayı iletişim ve eşgüdüm içinde gerçekleştirmeleri için örgütlenmesi.

Sponsor: Bir kuruma veya kurumun bir etkinliğine aynı veya maddi destek veren kurum veya kuruluş.

Yerel: Daha geniş bir alana göre sınırlı fakat yoğun idari, ekonomik, kültürel, jeofizik veya biyolojik ortak olgulara sahip bir alana özgü olan.

2. Katılan Sivil Toplum Kuruluşları (STK)

Çağrılanlar arasında 11'i ulusal 8'si yerel olmak üzere 19 STK katılmıştır:

Ulusal	
1.Türkiye Ormancılar Derneği	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
2.KAD Kuş Araştırmaları Derneği	(I. ve II. Toplantılar)
3.Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği	(I. ve II. Toplantılar)
4.TÜDAV Türk Deniz Araştırmaları Vakfı	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
5.TTKD Türkiye Tabiatını Koruma Derneği	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
6.ÇEKÜL Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
7.DHKD Doğal Hayatı Koruma Derneği	(I. Toplantı ve Yazılı Görüş)
8.TEMA Türkiye Erozyonla Mücadele ve Ağaçlandırma Vakfı	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
9.TURMEPA Deniz Temiz Derneği	(I. Toplantı ve Yazılı Görüş)
10.KIRÇEV Kırsal Çevre ve Ormanlık Sorunları Araştırma Derneği	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
11.SAD Sualtı Araştırmaları Derneği	(II. Toplantı)

Yerel	
1.Yeşil Artvin Derneği	(I. ve II. Toplantılar)
2.Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
3.Büyükçekmece Çevre Koruma Derneği	(I. ve II. Toplantılar)
4.Kayseri Çevre Dostları Derneği	(I. ve II. Toplantılar)
5.İskenderun Çevre Koruma Derneği	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
6.Ağrı- Doğubeyazıt Çevre Kor.ve Güzel.Derneği	(I. ve II. Toplantılar)
7.Gökova-Akyakayı Sevenler Derneği	(I. ve II. Toplantılar, Yazılı Görüş)
8.FETAV Fethiye Turizm Tanıtım Eğitim Kültür ve Çevre Vakfı	(II. Toplantı ve Yazılı Görüş)

Yazılı olarak görüş bildiren toplantı dışı STK'lar

1. Türkiye Çevre Koruma ve Yeşillendirme Kurumu
2. Marmaris Çevre Koruma Derneği
3. Ordu Çevre Derneği

3. Katılan Kurumlar

STK temsilcilerinin yanı sıra Türkiye’de biyolojik çeşitliliğin korunması için STK’larla çalışan ve STK'lara kaynak sağlayan ancak STK olmayan kuruluşların ilgili kişilerinin de çalıştaylara koyacağı katkılar son derece yararlı olacaktır. Bu nedenle çalıştaylara aşağıdaki kurumlara bağlı kişiler de çağrılmıştır.

1. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Küresel Çevre Fonları Küçük Hibe Programı (UNDP-GEF-SGP), Bilgi Buluş - Ulusal Koordinatör
2. Avrupa Birliği Türkiye Temsilciliği, Gürdoğar Sarıgül - Çevre Bölümü Koordinatörü
3. Avrupa Birliği Komisyonu Sivil Toplum Geliştirme Programı(STGP), Sunay Demircan - Proje Koordinatörü

Birinci toplantıya hepsi katılmış ve son derece faydalı sunum ve katkılar yapmışlardır.

4. Katılan GEF II Bilinçlendirme Komitesi Üyeleri ve Çevre Bakanlığı Yetkilileri

1. Serpil Bağcı	(mülga) Çevre Bakanlığı	(II. Toplantı)
2. Dr.Aydın Yıldırım	(mülga) Çevre Bakanlığı	(II. Toplantı)
3. Osman Erdem	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
4. Şaban Çimen	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
5. Ümit Ülkütaşır	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
6. Hanife Kutlu	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
7. Aybars Altıparmak	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
8. Beyza Özcan	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
9. Aycan Sargın	(mülga) Çevre Bakanlığı	(II. Toplantı)
10. Yusuf Ceran	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
11. Okan Çançin	(mülga) Orman Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
12. Hilmi Yenikurtuluş	(mülga) Orman Bakanlığı	(I. Toplantı)
13. Melekber Sülüşoğlu	(mülga) Orman Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
14. Sevgi Gül	(mülga) Orman Bakanlığı	(II. Toplantı)
15. Suade Arançlı	(mülga) Orman Bakanlığı	(II. Toplantı)
16. Emine Ataş	(mülga) Orman Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)
17. Cumali Yüksek	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. Toplantı)
18. Enver Kurgun	(mülga) Çevre Bakanlığı	(I. ve II. Toplantılar)

5. Biyolojik Çeşitliliğin Etkin Korunması için STK’ların İlkeleri ve Ahlaki Değerleri

“Hedeflerin, faaliyetlerin ve yöntemlerin bütüncül bakış açısı içinde uygulanmasına, gerçekçi ve dışarıdan bakış açısının korunmasına çalışacağız. Bütün yapılanları ve üretilenleri paylaşacağız ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına çalışacağız. Faaliyetlerimizi demokratik ilkeler çerçevesinde eşitlikçi ve katılımcı bir yaklaşımla gerçekleştirirken demokratik ilkeleri benimsemiş bir kültürün oluşmasına katkıda bulunacağız. Biyolojik çeşitliliğin korunması gereklerini günlük yaşam biçimlerimize ve alışkanlıklarımıza aktaracağız.”

Bütün katılımcı STK’lar stratejinin bütün aşamalarında gönüllülük ilkesinin benimsenmesini uygun görmüşlerdir. STK’lar etkinliklerinin her aşamasında gönüllülerin dahil edilmesini ve bütün çalışmalarının mümkün olduğunca gönüllülük esasına göre yürütülmesini ilke edinmişlerdir.

Biyolojik çeşitliliğin korunması konusundaki çalışmalarımızda STK’ların uyması gereken üst düzey ilkelere, ahlaki değerlere bağlı kalacağız ve ahlaki kuralları uygulayacağız (bkz. Geray, U. 1999. Sivil Toplum Örgütleri ve Etik, sayfa 12-15, ÇEKÜL Yayını, İstanbul).

6. BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİN ETKİN KORUNMASI İÇİN STK'LARIN HEDEFLERİ, İHTİYAÇ VE BEKLENTİLERİ

ORTAK HEDEF Türkiye'de Biyolojik Çeşitliliğin Korunmasına STK'ların Etkin Katılımı

HEDEF 1: Katılım ve Örgütlenme

ARA HEDEFLER	FAALİYETLER / YÖNTEMLER	İHTİYAÇLAR	KURUMLARDAN BEKLENTİLER
1.1 Biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynakların kullanımından birinci dereceden etkilenen ve kullanımını etkileyen tüm grupların, biyolojik çeşitliliğin korunmasına aktif katılımlarının sağlanması	1.1.1 Etkilenen ve etkileyen grupların biyolojik çeşitlilikle ilgilerini kurmak	<ul style="list-style-type: none">Etkileyen ve etkilenen grupları temsil edecek kişilerin tespit edilmesiBilgilendirme toplantıları ve çalıştayların yapılması	<ul style="list-style-type: none">Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmasıYerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapmasıİlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek (araç ve mekan) vermesi
	1.1.2 Katılımcı yaklaşım yöntemlerini uygulayarak etkilenen ve etkileyen grupları koruma konusunda yapılan faaliyetlere katmak	<ul style="list-style-type: none">Etkilenen ve etkileyen grup temsilcilerinin edindikleri bilgileri koruma çalışmalarına aktarmasıUzmanlık sağlanması	<ul style="list-style-type: none">Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapmasıDoğa koruma çalışmalarına ulusal ve yerel medyada daha fazla yer verilmesi için çalışmalar yapılması
1.2 Türkiye'de biyolojik çeşitliliğin sürekliliğini sağlamak için ilgili sektörlerin ortak çözümler üretmesine yardımcı olunması	1.2.1 Biyolojik çeşitliliği etkileyen ve biyolojik çeşitlilikten etkilenen sektörleri belirlemek	<ul style="list-style-type: none">Etkileyen ve etkilenen grupları temsil edecek kişilerin tespit edilmesiKişiler tespit edilirken faydalanılacak kriterlerin saptanması	<ul style="list-style-type: none">Üniversite ve kurumların sektörlerle ilgili veritabanlarına kolay erişimin sağlanmasıEtkileyen ve etkilenen tüm grupların çalışmalara katılmaları
	1.2.2 İlgili sahipleriyle işbirliği yapabilecekleri konuları belirlemek	<ul style="list-style-type: none">Biyolojik çeşitlilik koruma projelerinin ulusal koruma öncelikleri çerçevesinde şekillendirilmesi için bilgilendirme toplantıları, çalıştaylar düzenlenmesi	<ul style="list-style-type: none">Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmasıYerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapmasıİlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek (araç ve mekan) vermesiÜniversite ve kurumların ilgili sahipleri ve koruma öncelikleriyle ilgili veritabanlarına kolay erişimin sağlanması

	1.2.3 İlgili sahipleri ile işbirliği oluşturmak	<ul style="list-style-type: none"> • İşbirliği için iletişim ağı oluşturulması • İletişim ağı için ulusal düzeyde kurumsal ve finansal destek sağlanması • Etkilenen ve etkileyen grupların (katılımcı ilgi grupları-yerelde doğal kaynakları kullananlar) temsilcilerinin edindikleri bilgi ve deneyimleri aktarmaları • Bilgilendirme toplantıları ve çalıştaylar yapılması • Ulusal ve yerel STK'ların birbirine bilgi, sorun ve deneyimlerini aktarmaları ve ortak proje geliştirmelerinin teşvik edilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapması • Üniversite ve kurumların veritabanlarına kolay erişimin sağlanması • İlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek (araç mekan) vermesi • Doğa koruma çalışmalarına ulusal ve yerel medyada daha fazla yer verilmesi için çalışmalar yapılması • Yerel ve merkezi yönetimler , üniversiteler ve STK'lar arasında oluşturulacak işbirliği ağına tüm tarafların destek vermesi
1.3 Biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda çalışan STK'lar için örgütçülerin örgütlenmesi ve eğitimcilerin eğitilmesi	1.3.1 STK'lar için örgütçülerin örgütlenmesi konusunda eğitim programı oluşturmak	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitim programı için gerekli görsel ve yazılı malzemenin temin edilmesi • Örgütlenme konusunda dünyadaki örneklerin derlenmesi • Uzmanlık sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Üniversite ve kurumların veritabanlarına kolay erişimin sağlanması • Ulusal mevzuatın AB mevzuatına uyumu sağlanarak örgütlenme konusundaki engelleyici hükümlerin kaldırılması
	1.3.2. Örgütçülerin örgütlenmesi konusunda eğitmek	<ul style="list-style-type: none"> • Bilgilendirme toplantıları ve çalıştaylar yapılması • Uzmanlık sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapması • İlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek (araç ve mekan) vermesi
1.4 Biyolojik çeşitliliğin korunması konusunda çalışan STK'lar için eğitimcilerin eğitilmesi	1.4.1 Eğitimciler için eğitim programı oluşturmak	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitimcilerin eğitimi için yeterli görsel ve yazılı malzemenin temin edilmesi • Eğitim konusunda dünyadaki örneklerin derlenmesi • Uzmanlık sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapması

1.5 Genel kamuoyunun ve STK'ların biyolojik çeşitlilik konusundaki kampanyalara aktif katılımlarının sağlanması	1.4.2 Eğitimcilere eğitim programını vermek.	<ul style="list-style-type: none">•Bilgilendirme toplantıları ve çalıştaylar yapılması•Uzmanlık sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapması•İlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek (araç ve mekan) vermesi
	1.5.1 Bölgesel (yerel) ve ulusal düzeyde ayrıntılı iletişim stratejilerini belirlemek	<ul style="list-style-type: none">•Uzmanlık sağlanması•Bilgilendirme toplantıları ve çalıştaylar yapılması•Etkileyen ve etkilenen grupları temsil edecek kişilerin tespit edilmesi	<ul style="list-style-type: none">•Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmaları•Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapması•İlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek (araç ve mekan) vermesi•Doğa koruma çalışmalarına ulusal ve yerel medyada daha fazla yer verilmesi için çalışmalar yapılması•İlgili Bakanlıkların (Çevre ve Orman, Tarım, Milli Eğitim, Turizm ve Kültür, vb.) STK'lara ilgi ve destek verilmesi için taşra teşkilatlarına talimat vermesi•Yerel ve merkezi yönetimlerin STK'larla işbirliği yapması•İlgili devlet kurumlarının çalışmalar için lojistik destek(araç ve mekan) vermesi•Doğa koruma çalışmalarına ulusal ve yerel medyada daha fazla yer verilmesi için çalışmalar yapılması
	1.5.2 İlgili sahipleri ile etkin iletişim sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•İşbirliği için iletişim ağı oluşturulması (finansal destek)•Etkilenen ve etkileyen grup temsilcilerinin edindikleri bilgileri aktarması•Gösteri ve kampanyalar yapılması•Biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynakların korunması için yeterli görsel ve yazılı malzeme temin edilmesi	<ul style="list-style-type: none">•Yerel ve merkezi yönetimlerden toplantı ve gösteriler için gerekli olan yasal değişikliğin yapılması•İlgili Bakanlıkların (Çevre ve Orman, Tarım, Milli Eğitim, Turizm ve Kültür, vb.) STK'lara ilgi ve destek verilmesi için taşra teşkilatlarına talimat vermesi

HEDEF 2: Biyolojik çeşitlilikle ilgili mevzuatta yapılacak düzenlemelerde STK'ların katılımını sağlayan yasal mekanizmaların oluşturulması

ARA HEDEFLER	FAALİYETLER / YÖNTEMLER	İHTİYAÇLAR	KURUMLARDAN BEKLENTİLER
2.1 Ulusal Yasa ve mevzuat boşluklarının, aralarındaki çatışmaların ve çelişkilerin giderilmesi sürecine katkıda bulunulması	2.1.1 Biyolojik çeşitlilikle ilgili yapılan yasal düzenlemelerdeki boşlukların, çatışmaların ve çelişkilerin belirlenmesi çalışmalarına katkı vermek	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) kapasitelerinin artırılması•STK'ların hakları ve sorumlulukları ile ilgili olarak resmi kurum ve kuruluşlara bilgi vermesi, STK'larla işbirliği olanak ve olasılıklarının artırılması•ÇED yönteminde etkili STK katılımı sağlamak, gereken kontrol mekanizmalarında STK'ların yer alması ve söz hakkının sağlanması•Bilgilendirme-haberdar olma sisteminin geliştirilmesi•STK'ların halkın temsilcisi olduğunun devlet kurumlarınınca özümzenilerek, bu yaklaşımın yasa ve mevzuata yansıtılması	<ul style="list-style-type: none">•Mevzuat boşluğu tespit ve çatışmalarının giderilmesi•Kolaylaştırıcılık, ulaşım ve benzeri ihtiyaçların karşılanması•Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmaları•Bütün kurum, STK ve kişilerin çevresel bilgiye tam erişiminin sağlanması•Dernekler ve Vakıflarla ilgili ulusal kurumların, BM ve AB Komisyonunun danışmanlık vermesi•Kurumların kaynağa ulaşmada bütün STK'lara şeffaf davranması•İlgili bütün kurumların katkı vermesi•Onay ve izin alma sürecinin kolaylaştırılması ve hızlandırılması•Uluslar arası sözleşmelerin öngördüğü ve/veya benimsendiği STK'ların aktif katılımının sağlanması ve işbirliğinin geliştirilmesi gibi yaklaşımların ulusal mevzuat ölçeğinde benimsenmesi•Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin uygulanması için hassasiyet gösterilmesi ve mevzuatlarla düzenlenmesi
	2.1.2 STK'ların yasa çalışmalarına etkin katılımını sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların ve ilgili makam ve dairelerin (dernekler masası, mülki amirlikler, milli parklar vs.) hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) kapasitelerinin artırılması•İletişim ağının kurulması	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların ilgili devlet kurumları tarafından davet edilmeleri•İlgili makam ve dairenin konularda detaylı bilgi sahibi olması•Dernekler masasının ilgi alanlarına göre işlevsellik kazandırılması•Yol gösterici bir şekilde çalışacak bağımsız denetim birimlerinin oluşturulması
2.2 Ulusal mevzuatın uluslar arası mevzuata uyumunun sağlanması katkıda bulunulması	2.2.1 AB doğa koruma mevzuatına ve biyolojik çeşitlilikle ilgili uluslar arası sözleşmelere ilişkin gelişmeleri takip etmek	<ul style="list-style-type: none">•Uluslar arası mevzuat hakkında ilgili bilgilendirme yapılması•Takipçiler (STK Sekreteryası) /web sitesi (iletişim ve güncel olması)	<ul style="list-style-type: none">•İlgili bilgilerin güncelleştirilmesi ve yasa taslaklarının STK'lara zamanında iletilmesi

	2.2.2 Ulusal mevzuatın AB doğa koruma mevzuatına ve biyolojik çeşitlilikle ilgili uluslararası sözleşmelerle uyumu çalışmalarına katkı sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•Teknik altyapının sağlanması•Danışmanlık hizmetinin alınması	<ul style="list-style-type: none">•Şeffaflık•Görüş alınmak üzere yasa taslaklarının ilgili STK'lara zamanında iletilmesi
2.3 Makro planlar, sektörel politikalar ve DPT'nin hazırlayacağı kalkınma planlarına katkı sağlanması	2.3.1 Doğa koruma ve doğal kaynakları kullanma politikaları ve sektörel politikalarla ilgili gelişmeleri ulusal düzeyde takip etmek	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) kapasitelerinin artırılması•İletişim ağı oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların bilgilendirilmesinin sağlanması
	2.3.2 STK'ların etkin katılımını sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•İletişim ağı oluşturulması•Ortak hareket sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•DPT tarafından yapılacak çalışma, eğitim ve seminerlere STK'ların davet edilmesi ve katılımının kolaylaştırılması
2.4 Mevzuatın oluşturulmasına katkıda bulunmak ve uygulamalarının izlenmesi ve etkin bir uygulama için baskı unsuru oluşturulması	2.4.1 Mevzuatın oluşturulmasına katkıda bulunmak, uygulamalarını izlemek, uygulamadan kaynaklı eksiklikleri belirlemek	<ul style="list-style-type: none">•İletişim ağı (web site ve güncelleştirilme mekanizmaları, veri tabanı, listeler vs.)•STK'ların ortak hareket etmesi	<ul style="list-style-type: none">•İlgili devlet kurumlarının STK'ların değerlendirme süreçlerine katılmalarını olanaklı hale getirmeleri ve gereken bilgilendirme mekanizmalarının oluşturulması
	2.4.2 Uygulamadan kaynaklanan eksik ve yanlışlar için kamuoyu oluşturmak	<ul style="list-style-type: none">•Eksik ve yanlışlıkların tespiti için iletişim ağı oluşturulması•Medya desteğinin sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Şeffaflık sağlanması
	2.4.3 Medyayı bilgilendirme mekanizması kurmak ve medyanın desteğini sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•Medya desteğinin sağlanması	
2.5 STK'ların ulusal ve uluslararası faaliyetlerine ilişkin mevzuattan kaynaklanan sorunların giderilmesine katkıda bulunulması	2.5.1 STK'ların ulusal ve uluslararası faaliyetlerine ilişkin mevzuattan kaynaklanan sorunlarını tespit etmek	<ul style="list-style-type: none">•İletişim ağının oluşturulması•Koordinasyon ve ortak hareketin sağlanması•Yıllık değerlendirme toplantılarının yapılması	<ul style="list-style-type: none">•Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmaları•Uluslararası sözleşmelerin uygulanması•Yıllık değerlendirme toplantılarının düşük bir bütçeyle ve etkili bir şekilde yapılması ve eylem ve strateji planlarının takip edilmesinin sağlanması
	2.5.2 STK'ların örgütlenmesi ve çalışmalarının önündeki yasal engellerin kaldırılması için çalışmalar yapmak	<ul style="list-style-type: none">•Kamuoyu oluşturulması için ortak hareketin sağlanması•Medya desteğinin alınması	<ul style="list-style-type: none">•Kısa vadede yönetmeliklerin düzenlenmesi, uzun vadede gerekli yasal değişikliklerin yapılması

HEDEF 3: Bilginin serbest dolaşımının kolaylaştırılması

ARA HEDEFLER	FAALİYETLER / YÖNTEMLER	İHTİYAÇLAR	KURUMLARDAN BEKLENTİLER
3.1 Biyolojik çeşitliliğin korunmasında bütünsel yaklaşımın bütün taraflarca benimsenmesi	3.1.1 Eğitim / paylaşım toplantıları düzenlemek	<ul style="list-style-type: none">*Temel konularda ortak veritabanı oluşturulması*Lojistik ve finansal destek sağlanması*Eğitimlerde görev alacak kurumların ve konuların belirlenmesi*Bilgiyi yayıcı ortamların desteklenmesi ve geliştirilmesi (örn.internet)*Bilginin yayılmasında uygulanabilir farklı yöntemlerin getirilmesi/geliştirilmesi	<ul style="list-style-type: none">• İlgili politikalarda ilgi sahiplerinin (sivil toplum, kamu, yerel, özel ilgi grupları, STK'lar vs.) biyolojik çeşitliliğin korunması için bütünsel yaklaşımın (neleri nasıl yapabileceklerini anlatan) benimsenmesi• Eğitim programlarının STK'ların ve sivil toplumun neler yapabilecekleri konusunda yönlendirici olması• Eğitim politikalarının tüm ilgi sahiplerini içine alacak şekilde genişletilmesi ve düzenlenmesi• Bilgi kaynaklarının STK'lara ücretsiz olması ve şeffaflık sağlanması• Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmaları• Bürokratlarının kendi uzmanlık alanları dışındaki alanlarda da bir sivil toplum elemanı oldukları bilinci ile davranmaları• Yasaların uygulanması
	3.1.2 Kampanyalar / duyurular yapmak (medya, STK ortak hareketleri, basılı malzeme dağıtım, gösteriler vb.)	<ul style="list-style-type: none">*İletişim araçlarının (basın-yayın-medya vb.) biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik eğitimlerde daha etkin kullanılması*STK'lar arası bilgi aktarımının daha etkin sağlanması*Ortak çalışma eğiliminin artması*Finansal destek sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Yasaların günün şartlarına uygun hale getirilmesi• Yapılan doğa koruma çalışmalarının ulusal ve yerel medyada daha fazla yer alması için çalışmalar yapılması
	3.1.3 Yerel ve ulusal ölçekte biyolojik çeşitliliğin "zenginlik", "değer" (biyolojik-sosyal-kültürel-ekonomik) olduğunun farkındalığını artırmak	<ul style="list-style-type: none">*Yeterli bilgi sağlanması*Finansal destek sağlanması*Teknik destek sağlanması*Öğretmenler, imamlar, muhtarlar gibi bilginin yayılmasında kilit grupların bilgilendirilerek farkındalık çalışmalarına katılımlarının artması	<ul style="list-style-type: none">• Örgün eğitimde biyolojik çeşitliliğin bir değer olduğu olgusunun yer alması• Mevcut eğitim sisteminde farkındalık konusuna daha fazla yer verilmesi• Yerel ve ulusal resmi kurumların geniş katımlı ve bütüncül bir eğitim ve işbirliği anlayışını benimsemeleri ve yaygınlaştırmaları
	3.1.4 Çeşitli projeler ve kampanyalar yoluyla bilgi-ilgi talebini sürekli kılmak	<ul style="list-style-type: none">*Teknik destek sağlanması*Finansal kaynak sağlanması*Halkın yürütülen projelere katılımının sağlanması	
	3.1.5 Doğa koruma ve çevre bilincini, uygulamalı projeler gerçekleştirerek, sonuçları ile beraber kamuoyuna aktarmak	<ul style="list-style-type: none">*Teknik destek sağlanması*Finansal destek sağlanması*Medya desteğinin sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Kurumların, insan ve lojistik destek kaynaklarını projelerin kullanımına açması

	3.1.6 STK'ların değişik uzmanlık alanlarında eğitim faaliyetleri düzenlemeleri için görev paylaşımı yapmak	<ul style="list-style-type: none"> • İş bölümü ve ortak çalışma eğiliminin güçlendirilmesi • Finansal destek sağlanması 	• Uzman yapıdaki kuruluşların işlevsel olarak sürece katılımlarının desteklenmesi
	3.1.7 Doğru tüketim bilincinin topluma kazandırılması için çok yönlü eylem planı hazırlamak	<ul style="list-style-type: none"> • İş bölümü ve ortak çalışma eğiliminin artırılması • Finansal destek sağlanması 	• Uzman yapıdaki kuruluşların işlevsel olarak sürece katılımlarının desteklenmesi
3.2 Doğa koruma ve çevre sorunlarıyla mücadele bilgisi, tecrübe ve insan kaynağının STK'lar arasında paylaşımının kolaylaştırılması	3.2.1 STK'lar arası iletişim ağları kurmak, geliştirmek (ör.: Mahallelere kadar inen sorun çözüm grupları kurmak	<ul style="list-style-type: none"> • İletişim ağı ve altyapının oluşturulması • Teknik destek sağlanması • Gönüllü çalışmalara katılımı destekleyici • STK içi ve STK'lar arasındaki ortaklık altyapısının oluşturulması • Finansal destek sağlanması • Lojistik olanakların sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Yasaların günün şartlarına uygun hale getirilmesi • Yerel yöneticilerin de bu çözüm gruplarına katılımların sağlanması
	3.2.2 Çevre sorunlarıyla mücadelede başarılı ve başarısız dünya örneklerini inceleyerek, dersler çıkarmak, ulusal ve yerel şartlara uyarlamak ve yaymak	<ul style="list-style-type: none"> • Araştırmalar için finansal desteğin bulunması • Ortak çalışmaların yapılması 	<ul style="list-style-type: none"> • Deneyimli STK'ların bilgi ve deneyimlerini diğer STK'lara aktarmaları • Kurulacak iletişim ağındaki tüm STK'lara doğa koruma çalışmaları için basılan malzemelerin (yayın, broşür, poster, vb.) ulaştırılması
	3.2.3 Uluslararası biyolojik çeşitlilik koruma kuruluşlarla ilişkileri geliştirmek	<ul style="list-style-type: none"> • STK'ların ilgisinin artırılması, etik değerlerin ve birlikte çalışma anlayışının geliştirilmesi • STK çalışanlarının yabancı dil bilmesi • Uluslar arası kuruluşlarla ilgili veritabanı 	<ul style="list-style-type: none"> • STK'ların uluslar arası kuruluşlarla ilgili veritabanı oluşturması • STK'ların çalışanlarının yabancı dil öğrenmesi konusunda desteklemesi • STK çalışanlarını uluslararası etkinliklere (kongre, fuar, çalıştay, kurs, vb.) katılmalarının sağlanması • Uluslar arası STK değişim programlara katılımın desteklenmesi
	3.2.4 Biyolojik çeşitlilikle ilgili bilimsel, yerel, geleneksel bilgiyi yaygınlaştırmak (kitap, broşür vb. yayınlar, gazete – dergi yazıları, medya)	<ul style="list-style-type: none"> • Bilginin yaygınlaştırılmasında STK'ların ilgisinin artırılması ve paylaşım anlayışının geliştirilmesi 	• STK'ların daha etkin programlar oluşturması ve uygulaması
	3.2.5 Yapılan çalışmalarını düzenli aralıklarla izlemek, değerlendirmek		
	3.2.6 Yetiştirilmiş gönüllü sayısını artırmak		

HEDEF 4: Biyolojik çeşitliliğin korunmasına yönelik araştırmaların yapılması

ARA HEDEFLER	FAALİYETLER / YÖNTEMLER	İHTİYAÇLAR	KURUMLARDAN BEKLENTİLER
4.1 Korunacak değerlerin tespit edilmesi	4.1.1 Araştırmacıların sayısını ve kapasitesini artırmak	<ul style="list-style-type: none">•Araştırma yöntemleri ve bilginin doğa korumada kullanım biçimleri konusunda teknik altyapının güçlendirilmesi•Uzmanlarla görüşmeler ve toplantılar yapılması	<ul style="list-style-type: none">• Kamu kurumlarının STK'lara destek sağlaması• Üniversitelerin STK'lara destek sağlaması• Biyolojik çeşitlilik değerlerinin tespiti için araştırma yöntemlerine ilişkin seminerler düzenlenmesi• Mahalli idarelerin lojistik destek (mekan ve aynı katkı) sağlanması
	4.1.2 Ön araştırma, gözlem çalışması yapmak (araştırma alanları ve konularını belirlemek)	<ul style="list-style-type: none">•Ekipman, ulaşım, konaklama sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların (Mahalli idare, Belediye, Çevre ve Orman Bakanlığı, vb.) destek vermesi
	4.1.3 Kaynak taraması yapmak (alan üzerinde daha önce yapılmış çalışmalar, benzer alanlarda daha önce yapılmış araştırmaların sonuçları) ve ulaşılabilir hale getirmek	<ul style="list-style-type: none">•Ofis ihtiyaçlarının sağlanması (bilgisayar ve haberleşme ekipmanı, çoğaltma imkanları)•İletişim altyapısı ve olanaklarının geliştirilmesi (web sayfası, e gruplar vb.)•Ulaşım ve konaklama sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Bakanlıklar, ilgili il müdürlükleri, üniversitelerden ekipman kullanımı veya tahsisi• Verilere ulaşımın kolaylaştırılması• Kamu kurumu arşiv ve kütüphanelerinden STK'ların yararlanmasının sağlanması
	4.1.4 Danışmanları belirlemek (alandaki ve benzer konularda çalışma yapmış kişiler)	<ul style="list-style-type: none">•Ofis ihtiyaçlarının sağlanması•Biyolojik çeşitlilik koruma konusunda uzmanlık ve danışman oluşturulması•Veriye ulaşımın sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Uzmanların ve bilim insanlarının bağlı buldukları kurumlar çerçevesinde STK'lara yardım etmelerinin kurum politika ve yönetmeliklerinin içerisinde yer alması• Uzmanların STK'lara, daha fazla destek vermesi• Uzmanların üniversite ve diğer kurumlarca destek vermelerinin sağlanması• Üniversiteler ve bilimsel araştırma kuruluşları, TÜBİTAK'ın sahip olduğu bilgilerin STK'lara açılması
	4.1.5 Toplanan verileri değerlendirmek	<ul style="list-style-type: none">•Danışmanlık ve insan gücünün sağlanması•Ofis ihtiyaçlarının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• Danışmanların bağlı olduğu kurumun destek vermesi

4.2 Araştırma çalışmalarının projelendirilmesi	4.2.1 Başta yerel olmak üzere ilgili STK'larla iletişim sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•STK Interaktif Bilgi Bankasının oluşturulması•Toplantılar yapılması•Lojistik destek (ulaşım ve konaklama) sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Kurumların STK'lara danışmanlık ve destek sağlaması
	4.2.2 Finansal destek sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•Sponsor (özellikle yöresel ve özel) kuruluşların bulunması•Proje yazımı ve donörler hakkında bilgi sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Kurumların STK'lara danışmanlık ve destek sağlaması•Finansal destek alınması konusundaki hukuksal eksikler ve engelleyici hükümlerin giderilmesi
4.3 Araştırma çalışmalarının uygulanması	4.3.1 Alan çalışması yapmak	<ul style="list-style-type: none">•İnsan gücü ve lojistik destek sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Projelerin geliştirilmesi ve uygulanmasına katılımın sağlanması•İzinlerin alınmasında kolaylaştırıcı hükümler
	4.3.2 Verileri değerlendirmek	<ul style="list-style-type: none">•Danışmanlık ve insan gücünün sağlanması•Lojistik destek sağlanması	
4.4 Sonuçların yayınlanması ve paylaşılması	4.4.1 Toplantılar düzenlenmek	<ul style="list-style-type: none">•Lojistik destek (Toplantı salonu, ulaşım, konaklama) sağlanması•Baskı ve tasarımlar için finansal destek sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Aynı ve nakdi destek verilmesi•Koordinasyon ve danışmanlık desteğinin sağlanması
	4.4.2 Basınla ilişkileri geliştirmek		
	4.4.3 Çalışma sonuçlarını yayınlamak, çoğaltmak ve dağıtmak		
	4.4.4 Bilimsel yayınları kısaltarak ve basitleştirerek herkesin anlamasını sağlamak		
	4.4.5 Veri bankaları kurmak	<ul style="list-style-type: none">•Veri bankası danışmanlığının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Biyolojik çeşitliliğin korunmasına ilişkin araştırma ve çalışma sonuç, rapor, yayın ve broşürlerinin bir merkezde toplanması
4.5 Sonuçların korumaya yönelik kullanılması	4.5.1 Sonuçları karar vericilere ulaştırmak	<ul style="list-style-type: none">•Toplantılar ve birebir görüşmeler yapılması	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların yaptıkları çalışmaların devlet kurumları tarafından kabul görmesi ve verilerin kullanılarak yapılan planlama sürecine entegre edilmesi
	4.5.2 İzleme araştırmaları ve toplantılar yapmak, değerlendirmek	<ul style="list-style-type: none">•İzleme ekibinin kurulması•İletişim ve ulaşım sağlanması•Toplantı için gereksinimlerin karşılanması	<ul style="list-style-type: none">•İzleme ekibinde yer alınması•İzleme ve ulaşım konusunda destek verilmesi

HEDEF 5: STK'ların doğal kaynak planlama ve yönetim süreçlerine etkin katılımı

ARA HEDEFLER	FAALİYETLER / YÖNTEMLER	İHTİYAÇLAR	KURUMLARDAN BEKLENTİLER
5.1 Katılımı teşvik eden ve katılıma destek olan hukuki düzenlemelerin sağlanması	5.1.1 Hukuki düzenlemelere ilişkin STK ve diğer yetkin tarafların katılımı için çalışma grubu oluşturmak	<ul style="list-style-type: none"> •İletişim ağı oluşturulması •Ortak hareket eğiliminin artması 	<ul style="list-style-type: none"> •Şeffaflık ve (hesap verebilirlik) gerekçelendirilebilirlik mekanizmalarının bütün kurumlarda kurulması •İlgili kurumların katkı vermesi
	5.1.2 Çalışma grubunun sonuçlarını ilgili yasama birimlerine iletmek ve takip etmek	<ul style="list-style-type: none"> •Teknik ve hukuki danışmanlık sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> •İlgili kuruluşların bilgi desteği vermesi •İlgili kuruluşların tarafsız ve esnek olması
	5.1.3 Lobi faaliyetleri yürütmek ve kamuoyu desteği almak	<ul style="list-style-type: none"> •Ortak hareket eğiliminin artması 	<ul style="list-style-type: none"> •İlgili kuruluşların destek vermesi
5.2 Tüm korunması gerekli doğal alanlarda planlama ve yönetim sürecine STK'ların katılımının sağlanması	5.2.1 Katılımcı proje sürecinin gerektirdiği tüm planlama ve koordinasyon faaliyetlerini yapmak	<ul style="list-style-type: none"> •Alanlarda tarafların uzlaşma protokolü hazırlaması •İlgili tüm STK, meslek odalarının ve birliklerin (Uzman yapıdaki TMMOB Ziraat, Çevre ve Orman Bakanlığı, Şehir Plancıları Mühendisleri Odaları; Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği) sektör planlama ve yönetim süreçlerine etkin, sürece işlevsel olarak katılması 	<ul style="list-style-type: none"> •Örnek alan üzerinde idari / aynı / organizasyon desteği verilmesi •Yerel katılıma tam destek verilmesi •Biyolojik çeşitliliğinin korunmasında bütünsel yaklaşımın tüm taraflarca benimsenmesi •STK'lara teknik, geliştirici bilgi alt yapısı desteği verilmesi.(Örneğin şirketlerce kalite yapısı anlayışının kazandırılması, yöntem geliştirme vb.) •Alanların STK'larca yönetilmesi için hukuksal düzenlemelerin yapılması
	5.2.2 Alanların yönetimine ve karar süreçlerine STK'ların ve yerel halkın katılımı için mekanizmalar oluşturmak	<ul style="list-style-type: none"> •Finansal desteğin sağlanması 	<ul style="list-style-type: none"> •Alan yönetimi için gerekli mali kaynakların yönetimden sorumlu devlet kurumu tarafından tahsisi

5.3 Ulusal ve uluslar arası başarılı uygulamaların etkin bir şekilde yayımının sağlanması	5.3.1 Başarılı uygulamaları belirlemek ve tartışmaya açmak	<ul style="list-style-type: none">•Örneklerin belirlenmesi için geniş bir STK çalışma grubunun oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların ve ilgili kurumların çalışma grubunda yer almaları ve katkı vermeleri
	5.3.2 Etkin yayımını yapmak	<ul style="list-style-type: none">•STK'ların bilinçlendirme çalışmalarını etkin bir şekilde yürütebilmeleri için yeni ve farklı eğitim teknikleri konusunda destek verilmesi•Finans kaynağı sağlanması•Teknik altyapı sağlanması•İletişim ağının oluşturulması	<ul style="list-style-type: none">•Kamu kurumu arşiv ve kütüphanelerinden STK'ların yararlanmasının sağlanması
5.4 Doğal kaynak planlama ve yönetimi konusunda teknik bilgi ve tecrübe artırımı ve aktarımının sağlanması	5.4.1 Ulusal ve uluslar arası seminer ve çalıştaylar düzenlemek	<ul style="list-style-type: none">•Çalışmaların birbirini izleyen ve tamamlayıcı nitelikte olması•Finans kaynağı sağlanması•Devlet kurumları, yerel ve ulusal STK'lar, özel sektör ve üniversitelerin ortak organizasyon komitesi	<ul style="list-style-type: none">•İlgili kurumların imkanlarını sunması•İlgili kurumların çalışmalara katılmaları
	5.4.2 Sonuçların etkin yayımını sağlamak	<ul style="list-style-type: none">•İletişim ağının oluşturulması•Güçlü ve örgütlü yerel temsil sağlanması	<ul style="list-style-type: none">•Yerel inisiyatiflere destek verilmesi•Sürekli iletişimin sağlanmasında destek verilmesi

HEDEF 6. Biyolojik çeşitliliğin korunmasıyla uyumlu üretim tüketim modellerinin yerel ve ulusal düzeyde kullanılması

ARA HEDEFLER	FAALİYETLER / YÖNTEMLER	İHTİYAÇLAR	KURUMLARDAN BEKLENTİLER
6.1 Biyolojik çeşitlilik açısından önemli bir alanda sürdürülebilir ve biyolojik çeşitliliği destekleyici üretim (tarımsal – katmadeğerli) örneklerinin uygulamaya geçirilmesi ve çoğaltılması	6.1.1 Fizibiliteye temel teşkil edecek verileri toplamak	<ul style="list-style-type: none">• Sürdürülebilirlik kriterlerinin belirlenmesi• Finans kaynağının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların benimsemeleri ve destek vermesi
	6.1.2 Çalışılan yörelere uygun etkinlikleri tespit etmek ve fizibilitesini yapmak	<ul style="list-style-type: none">• Danışmanlık temini• Etkin yerel katılımın sağlanması	
	6.1.3 Projeleri seçilen yerlerde hayata geçirmek	<ul style="list-style-type: none">• Finans kaynağının sağlanması• İş gücü ve danışmanlık temin edilmesi• Yerel katılımın ve desteğin sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların benimsemeleri ve destek vermesi
6.2 Biyolojik çeşitlilik açısından önemli bir alanda biyolojik çeşitliliği korumaya yönelik ekoturizm ilkelerinin belirlenmesi ve ekoturizmin bu ilkeler çerçevesinde gelişiminin desteklenmesi	6.2.1 İlgili sahiplerinin katılımını sağlamak	<ul style="list-style-type: none">• İşgücü ve danışmanlık temini• Ortak hareket eğiliminin artırılması	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların benimsemeleri ve destek vermesi
	6.2.2 Geçmiş deneyimlerin artı ve eksilerini belirlemek ve yaymak	<ul style="list-style-type: none">• İş gücü ve danışmanlık temini• İletişim ağının oluşturulması• Koordinasyon sağlanması• Finans kaynağının sağlanması	
6.3 Üretim tüketim ilişkilerinin yaşam döngüsü değerlendirilmesi (life-cycle assessment) bakış açısıyla doğal kaynak yönetimi ve korunması ile ilişkilendirilmesi	6.3.1 Yerelde uygulanabilir örnekleri tespit etmek	<ul style="list-style-type: none">• İş gücü ve danışmanlık sağlanması• Koordinasyon sağlanması• Finans kaynağının sağlanması	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların destek vermeleri
	6.3.2 Örnek uygulamaları projelendirmek ve uygulamak	<ul style="list-style-type: none">• İş gücü ve danışmanlık sağlanması• Yöntemlerin belirlenmesi• Etkin tanıtım yapılması	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların benimsemeleri ve destek vermesi
6.4 Yapılacak üretim ya da hizmetin sürdürülebilirliği açısından yerel ekonomiye katkısının ölçülebildiği başarılı örneklerin uygulanması	6.4.1 Sonuçları yaymak	<ul style="list-style-type: none">• Doğru tüketim bilincinin topluma kazandırılması için çok yönlü bir eylem planı hazırlanması• El değiştirme ve ticaret için şeffaf ortamın sağlanması• Bilinçli tüketici• Yerel ekonomiye katkı	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların benimsemeleri ve destek vermesi
	6.4.2 Adil ticaret kavramını tanıtmak ve uygulamak	<ul style="list-style-type: none">• El değiştirme ve ticaret için şeffaf ortamın sağlanması• Bilinçli tüketici• Yerel ekonomiye katkı	<ul style="list-style-type: none">• İlgili kurumların benimsemeleri ve destek vermesi

7. Stratejinin Hedeflerinin Gerçekleşebilmesi için STK'larn İhtiyaçları

7.1 Teknik Kapasite Eksiklikleri

- STK'ların hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) bilgi ve uygulama kapasitelerinin artırılması
- Ulusal ve Uluslararası mevzuat ve projelerle ilgili bilgilendirme
- Biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynakların korunması amaçlı bilgi paylaşımı için yeterli basılı, sesli, görüntülü ve sayısal malzeme temini
- Örgütlenme konusunda dünyadaki örneklerin derlenmesi
- Eğitim konusunda dünyadaki örneklerin derlenmesi
- Proje yazımı konusunda deneyimli/bilgili eleman yetişmesi
- Projelerin sunulabileceği organizasyonların direkt temas noktalarının konu bazında belirlenmesi
- Donörler hakkında bilgi
- Araştırma ve uygulama yöntemleri ve bilginin doğa korumada kullanım biçimleri konusunda teknik altyapı
- Bilginin yayılmasında uygulanabilir farklı yöntemlerin getirilmesi/geliştirilmesi
- Güçlü ve örgütlü yerel temsil
- Teknik ve hukuki danışmanlık
- İletişim teknolojileri (web, internet vb.)
- Sürdürülebilirlik kriterleri
- Kalite anlayışı
- Uzmanlık
- Toplantı ve Çalıştaylar

7.2 Kurumsal Eksiklikler

- Temel konularda ortak veritabanı
- Lojistik (mekan) ve finansal destek
- Teknik altyapı
- Yetişmiş gönüllü sayısını artırmak ve gönüllü yönetiminin geliştirilmesi
- Ofis ihtiyaçları (bilgisayar ve ekipmanı, çoğaltma imkanları)
- İletişim altyapısı ve olanaklarının geliştirilmesi (web sayfası, e gruplar vb.)
- Gönüllü çalışmalara katılımı destekleyici STK içi ve ortaklık altyapısı
- Araştırma yöntemleri ve bilginin doğa korumada kullanım biçimleri konusunda teknik altyapı
- STK Interaktif Bilgi Bankası
- Ulaşım ve konaklama
- İnsan kaynakları
- Ekipman

7.3 Kazanılması Gereken Yetenekler

- İş bölümü ve ortak çalışma eğilimi
- Gönüllü çalışmalara katılımı destekleyici STK içi ve ortaklık altyapısı
- STK ilgisi ve ahlaki altyapı ile ilgili teşvikler
- Biyolojik Çeşitlilik konusu dışında çalışan STK'larla da ortak projeler gerçekleştirmek

7.4 Dış Etmenler

- Etkilenen ve etkileyen grup temsilcilerinin edindikleri bilgileri aktarma
- ÇED yönteminde etkili STK katılımı sağlamak, gereken kontrol mekanizmalarında STK'ların yer alması ve söz hakkının sağlanması
- İşbirliği için iletişim ağı oluşturulması (finansal destek)
- Koordinasyon
- Kamuoyu oluşturulması yönünde ortak hareket
- Gösteri ve kampanyalar
- Basın-yayın-medya vb. iletişim araçlarının eğitim amaçlı daha uygun hale getirilmesi
- STK'lar arası bilgi aktarımı
- Medya desteği
- Araştırma desteği

7.5 Sürece İlişkin İlkeler

- Çalışmaların birbirini izleyen ve tamamlayıcı nitelikte olması
- Devlet kurumları, STK'lar, özel sektör ve üniversitelerin ortak organizasyon komitesi
- Etkin yerel katılım
- Tanıtım
- El değiştirme ve ticaret için şeffaf ortam
- Bilinçli tüketici
- Yerel ekonomiye katkı
- Ulusal ve yerel STK'ların her aşamada işbirliği içinde olmaları
- STK'ların birbirleriyle dayanışma içinde olması
- Biyolojik çeşitlilik koruma ancak ve ancak sürdürülebilir kalkınmanın yerel halk ve yerel STK'lar tarafından katılımcı bir şekilde gerçekleştirilmesiyle olur. Bu bağlamda çalışmalarda aşağıdaki ilkeler benimsenmelidir:

1. Kesin katılım (özellikle yerel halkın katılımı, STK'lar - gönüllü kuruluşlar, devlet kurumları, üniversiteler, özel sektör vb.)
2. Koruma, kullanma dengesini sağlamak
3. Tahrip eden ve bozana ceza verilmesini ve verdiği tahribatı gidermesini sağlamak.
4. Koruyana ve geliştirene destek vermek
5. Bütün çalışmalar entegre – bütüncül olmalıdır
6. Kim ne kadar çalışırsa o kadar söz sahibi olmalıdır (katkının ne kadar olduğunun kriterlerle belirlenmesiyle).

8. Stratejinin Hedeflerinin Gerçekleşebilmesi için STK'ların Kurumlardan Beklentileri

8.1 Kabul Görme

- STK'ların ilgili devlet kurumları tarafından biyolojik çeşitliliğin korunması ile ilgili çalışmalara davet edilmeleri
- STK'larca yapılan çalışmaların (bilimsel, teknik vb.) değerlendirilerek, kabul görmesi
- Devlet kurumlarının STK'ların düzenledikleri toplantılara katılmaları
- İlgili devlet kurumlarının STK'ların karar verme mekanizmaları içerisinde yönetmelik komisyonları, Merkez Av Komisyonu, Çevre Etki Değerlendirmesi vb değerlendirme süreçlerine katılmalarını olanaklı hale getirmeleri
- STK'ların yaptıkları çalışmaların devlet kurumları tarafından değerlendirilmesi
- Yerel ve merkezi yönetimlerle işbirliği
- STK ve ilgili kurumların sorumlulukları paylaşması
- İlgili kurumların gönüllü olmaları ve imkanlarını sunmaları
- Devlet bürokratlarının kendi uzmanlık alanları dışındaki alanlarda da bir sivil toplum elemanı oldukları bilinci ile davranmaları
- Projelerin geliştirilmesi ve uygulanmasına katılım

8.2 Bilgilenme Hakkı ve Şeffaflık

- Aarhus Sözleşmesinin(Çevresel Konularda Bilgiye Erişim, Karar Verme Sürecinde Halkın Katılımı ve Yargıya Başvuru Sözleşmesi) imzalanması için gerekli girişimlerde bulunulması
- Kurumların, STK ve kişilerin kaynağa ulaşmada şeffaf davranması
- STK'ların bilgilendirilmesinin sağlanması
- Bilgi kaynaklarının STK'lara ücretsiz sağlanması
- Verilere ulaşımın kolaylaştırılması ve üniversite ve kurumların veritabanlarına kolay erişimin sağlanması
- Uygun danışmanlara ulaşım

8.3 Yasal Kolaylıklar

- Kısa vadede mevzuatta, uzun vadede yasada düzenlemelerin yapılması
- Katılım, kampanya, proje gerçekleştirme ve STK işlevini yerine getirmede yasal altyapının uygun hale getirilmesi
- Finansal destek alınması konusundaki hukuksal eksiklikler ve engelleyici hükümlerin giderilmesi
- Yerel ve merkezi yönetimlerden toplantı ve gösteriler için gerekli izinlerin alınması (mevzuatta yapılan düzenlemelerle güvenilir olduğu bilinen STK'lar için hukuki çerçevede kalmak üzere gösteri ve toplantı izinlerinin tek bir izinle/akreditasyonla verilmesinin sağlanması)
- Mevzuat boşluğu tespit ve çatışmalarının giderilmesi
- STK'ların biyolojik çeşitliliğin korunması ile ilgili komisyonlara katılımlarının yasal hale getirilmesi ve mevzuatla düzenlenmesi

8.4 STK'ların Gerçekleştirdiği Çalışmalar için Katkılar

- Toplantılara mekan, araç ve ayni katkılar
- DPT ve Bakanlıklar tarafından finansal destek sağlanması

9. STK'ların Kapasite Artırımı Konusunda Mevcut Olanakları

Türkiye'de mevcut durumda STK'lara yönelik kapasite artırımı çalışmaları ve proje gerçekleştirme olanakları bulunmaktadır. Gerçekleştirilecek olan beş yıllık eylem planı çerçevesinde kaynakların doğru kullanımı ve tekrarların engellenmesi amacıyla aşağıda bu olanaklara kısaca değinilmiştir:

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı /GEF-Küçük Ölçekli Projeler Programı

1994 yılından bu yana sadece çevre koruma konusundaki sivil toplum kuruluşlarının, biyolojik çeşitliliğin korunması yönünde hazırladıkları, küçük ölçekli projelere GEF kriterlerine göre destek sağlamaktadır. Program aynı zamanda, STK'ların yeterliliğini sağlamak amacıyla, kapasite artırımı ve iletişim çalışmaları da yapmaktadır. Bu kapsamda, 2001 yılı içerisinde beş ilde yüz kadar katılımcıya proje geliştirilmesi konusunda çalıştay düzenlenmiştir. Bu eğitime katılan kişiler şu anda "doğa gözcüleri" isimli bir e grup ile iletişim halindedirler. GEF-Küçük Destek programı kapsamında, bir STK tarafından çevre STK'larına yönelik olarak kaynak oluşturma envanteri ve kılavuzu da hazırlanmaktadır ve bu konuda bir çalıştay düzenlenecektir.

Avrupa Birliği / Sivil Toplum Geliştirme Programı

2002 yılı içerisinde başlayan program kapsamında sadece çevre alanında değil diğer bütün disiplinlerdeki STK'lara yönelik kapasite artırımı programıdır. Program çerçevesinde eğitimcilerin eğitimi yoluyla STK'ların, proje geliştirme, ortaklık kurma, kaynak oluşturma gibi kurumsal yeterlilik konularında kapasitelerini artırılarak etkinliklerini geliştirilmesi planlanmaktadır. Program kapsamında, projelere yönelik bir destek programı da zamanla devreye girecektir.

Avrupa Birliği

Avrupa Birliği kapsamında bu stratejinin konusu ile ilgili olarak yürütülen çalışmalar iki başlık altında toplanabilir:

Çok uluslu programlar; Life ana başlığı altında toplanan nature, environment ve 3rd countries fon olanaklarıdır. Ayrıca 6. çerçeve programı içindeki araştırma programında da STK'lar için fırsatlar bulunmaktadır.

Türkiye içinde yürütülen ülke programı kapsamında ise çeşitli proje ihaleleri (web sayfasından takip edilebilir), REC (Bölgesel Çevre Merkezi)nin resmi olarak kurulması ile beraber devreye girecek olan hibe programı ve Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından imzalanmasıyla beraber devreye girecek olan kapasite artırımı programı bulunmaktadır.

10. Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Stratejisi (20 yıllık)

10.1 Hedef

Biyolojik çeşitliliğin korunması ve doğal kaynak yönetimi süreç ve uygulamalarına STK'ların etkin katılımı

10.2 Ara Hedefler

• **STK'ların ilgili devlet kurumları tarafından biyolojik çeşitlilik koruma ve doğal kaynak yönetimi konusunda alınacak bütün kararlarda ve oluşturulan politikalarda taraf olarak kabul edilmeleri ve kararların alınmasında ve politikaların oluşturulmasında görüşlerinin alınarak kararlara yansıtılması.**

- Gerekli yasal düzenlemelerin yapılarak STK'ların karar süreçlerine katılımının yasal temellere oturtmak
- Koruma ve yönetim konusunda STK'ların önerilerini değerlendirecek ve uygulamalara yansıtacak mekanizmaları kurmak
- Yerel ve merkezi kurumların bütün uygulamalarında STK'ları ortak (paydaş) olarak kabul etmek.

• **Bütün biyolojik çeşitlilik koruma ve doğal kaynak yönetimi uygulamalarında STK'larla işbirliği yapılması ve etkin olarak uygulamalara katılımlarının sağlanması.**

- Yerel ve merkezi kurumlarla STK'lar arasında proje ortaklıkları kurmak
- Korunan alan yönetiminde isteyen STK'lara görev vermek

• **STK'ların teknik ve kurumsal kapasitelerinin tamamlanması**

- Biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması konusunda çalışan bütün uzmanların ve uzmanlık alanlarının veritabanını oluşturmak ve STK'ların kullanımına sunmak.
- Biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması konusunda varolan dokümanların veritabanını oluşturmak ve STK'ların kullanımına sunmak.
- STK'lar için örgütlenme ve eğitim konularında iyi örnekleri derlemek, yaygınlaştırmak ve STK'lara bu konularda eğitim programı düzenlemek.
- STK'ların hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) bilgilerini artırmak.
- STK'lar için bir kaynak sağlayan kuruluşlar ve kaynaklar envanteri yapmak, güncel tutmak ve kaynaklara ulaşım için proje yazım eğitimi vermek.
- Araştırma yöntemleri ve bilginin doğa korumada kullanım biçimleri konusunda eğitim vermek.
- STK'ların yaptıkları ve eleştirdikleri projelerin biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması amacına hizmet ettiğine emin olmak için sürdürülebilirlik kriterleri belirlemek.
- STK'ların devlet kurumları yayınlarının hazırlanmasına doğrudan katkı koymalarını sağlamak ve kendi hazırladıkları dokümanların basımı için devlet imkanlarını kullandırmak.
- STK'lara DPT gibi kurumlar vasıtasıyla finansal destek sağlamak.
- STK'lara devletin elindeki toplantı mekanları, ulaşım araçları ve konaklama imkanlarını kullandırmak.

• **Bilgiye erişimin sağlanması**

- STK'lara biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak yönetiminde gerek duydukları, devletin ve üniversitelerin sahip olduğu verilere ücretsiz erişim olanağı sağlamak.
- STK'ları bütün kurumların işleyişleri ve kararları konusunda düzenli ve tam bilgilendirmek.

• **Yasal düzenlemeler ve uygulamalar**

- Özellikle yurtdışından finansal destek alınması konusundaki hukuksal eksiklikleri ve zorlayıcı hükümleri gidermek
- Katılım, kampanya, proje gerçekleştirme ve STK işlevini yerine getirmede yasal altyapıyı kolaylaştırıcı ve uyumlu hale getirmek
- Toplantı ve gösteriler için gerekli izinleri vermek (kendini tanıtmış STK'lar için hukuki çerçevede kalmak üzere gösteri ve toplantı izinlerini tek bir izinle/akreditasyonla vermek)

11. Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Eylem Planı (5 yıllık)

Hedef

Biyolojik çeşitliliğin korunması ve doğal kaynak yönetimi konusunda STK'ların yeterli kapasiteye ulaşması

Etkinlikler

1. MEVZUAT

- 1.1.** Bir yıl içerisinde özellikle yurtdışından finansal destek alınması konusundaki idari ve yasal zorlukların giderilmesi için girişimlerde bulunmak.
- 1.2** İki yıl içerisinde mevcut mevzuatta STK'ların çalışmalarını zorlaştıran veya engelleyen hükümleri belirlemek; çalışmalarını kolaylaştıran ve katılımı etkin kılan yasal düzenlemelerle ilgili öneriler geliştirmek amacıyla STK'larla geniş katılımlı çalıştaylar düzenlemek.
- 1.3** Beş yıl içerisinde çalıştayda çıkan sonuçların yasallaşması için ilgili makamlara sunmak.
- 1.4** Beş yıl içerisinde bilginin serbest dolaşımı ve erişimi konusunda ulusal mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması için girişimlerde bulunmak.

2. EĞİTİM

- 2.1** Bir yıl içerisinde STK'ların hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) bilgilerini artırmak amacıyla bir eğitim programı düzenlemek.
- 2.2** Üç yıl içerisinde STK'lara araştırma yöntemleri ve bilginin doğa korumada kullanım biçimleri konusunda eğitim verilmesini sağlamak.

3. İLETİŞİM

- 3.1** 5 yıl boyunca her yıl biyolojik çeşitliliğin korunması ile ilgili STK'ların çalışmalarını tanıttıkları ve etkileşimde buldukları bir şenlik düzenlemek.

4. VERİ TABANI

- 4.1** Üç yıl içerisinde biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması konusunda çalışan bütün STK'ların, uzmanların ve uzmanlık alanlarının veritabanını oluşturmak ve STK'ların kullanımına sunmak.
- 4.2** Söz konusu envanterin STK'ların çalışma konularına ve buldukları coğrafyaya göre arşivlendiği bir veri bankası oluşturmak ve etkileşimli bir web sitesinde kullanıma açmak.
- 4.3** Beş yılın sonunda biyolojik çeşitlilik korunması konusunda varolan dokümanların veritabanını oluşturmak, sürekli güncellemek ve STK'ların kullanımına sunmak.

5. DİĞER

- 5.1** Beş yıl içinde en az 4 korunan alanda (GEF II Pilot Alanları ve diğerlerinde MP, ÖÇKA, Ramsar gibi) STK'larla proje geliştirmek ve yürütmeye başlamak.
- 5.2** İki yıl içerisinde STK'ların yaptıkları ve eleştirdikleri projelerin biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması amacına ne kadar hizmet ettiğinin değerlendirmesi için sürdürülebilirlik indikatörleri ve kriterleri belirlemek.
- 5.3** Beş yılın sonunda eylem planını değerlendirmek ve stratejiyi revize ederek ikinci 5 yıllık eylem planını hazırlamak.

12. Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Eylem Planı Takvimi

Etkinlik	Sorumlular	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl
1. Bir yıl içerisinde STK'ların hukuki konularda (genelge ve yönetmelikler dahil) bilgilerini artırmak amacıyla bir eğitim programı düzenlemek	Korumacı Devlet Kuruluşları, Tecrübeli STK'lar.					
2. Bir yıl içerisinde özellikle yurtdışından finansal destek alınması konusundaki hukuksal eksikler ve zorlayıcı hükümleri gidermek	Tecrübeli STK'ların görüşü ile İçişleri Bakanlığı TBMM					
3. Beş yıl boyunca her yıl biyoçeşitlilik koruma ile ilgili STK'ların çalışmalarını tanıttıkları ve etkileşimde buldukları bir şenlik düzenlemek.	Biyoçeşitlilik koruma ile ilgili bütün STK'lar					
3. İki yıl içerisinde STK'ların yapabilecekleri araştırma konularının katılımcı bir şekilde yerel ve merkezi yönetimler, üniversiteler, yerel halk ve STK'larla beraber önceliklendirmek ve araştırma konularını önermek	Yerel ve merkezi yönetimler, yerel halk, üniversiteler, özel sektör ve STK'lar					
4. İki yıl içerisinde STK'ların yaptıkları ve eleştirdikleri projelerin biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması amacına hizmet ettiğine emin olmak için sürdürülebilirlik kriterleri belirlemek	STK'lar ve üniversiteler					
5. İki yıl içerisinde katılım, kampanya, proje gerçekleştirme ve STK işlevini yerine getirmede yasal altyapıyı kolaylaştırıcı ve uyumlu hale getirmek	Tecrübeli STK'ların görüşü ile İçişleri Bakanlığı TBMM					
6. İki yıl içerisinde mevcut mevzuatta STK'ların katılımını gerektiren konuları ve katılımı engelleyen hükümleri belirlemek, katılımlarını yasal temele oturtan öneriler geliştirmek amacıyla STK'larla geniş katılımlı bir çalıştay düzenlemek	STK'lar, İçişleri Bakanlığı Yetkilileri, Milletvekilleri					
7. Üç yıl içerisinde STK'lara araştırma yöntemleri ve bilginin doğa korumada kullanım biçimleri konusunda eğitim verilmesini sağlamak	Tecrübeli STK'lar ve üniversiteler					
8. Üç yıl içerisinde biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynak korunması konusunda çalışan bütün STK'ların, uzmanların ve uzmanlık alanlarının veritabanını oluşturmak ve STK'ların kullanımına sunmak	Lider bir STK ve katılımcı STK'lar ve veritabanı uzmanları					
8.1 Söz konusu envanterin STK'ların çalışma konularına ve buldukları coğrafyaya göre arşivlendiği bir veri bankası şekline getirilmesi ve interaktif bir web sitesinde kullanıma açmak	Lider STK ve veritabanı uzmanları					
9. Beş yıl sonunda mevzuatta katılımı ele alan çalıştayda çıkan sonuçları tasarı haline getirmek ve onayı için yetkili makamlara sunmak	STK'lar, İçişleri Bakanlığı Yetkilileri, Milletvekilleri					
10. Beş yıl içinde en az 4 korunan alanda (GEFII Pilot Alanları ve diğerlerinde MP, ÖÇKA, Ramsar gibi) STK'larla proje geliştirmek ve yürütmeye başlamak	STK'lar ve Korumacı Devlet Kurumları					
11. Beş yıl içerisinde bilginin serbest dolaşımı ve erişimi konusunda ulusal mevzuatı geliştirmek	STK'lar, İçişleri Bakanlığı Yetkilileri, Milletvekilleri					
12. Beş yılın sonunda biyolojik çeşitlilik korunması konusunda varolan dokümanların veritabanını oluşturmak, sürekli güncellemek ve STK'ların kullanımına sunmak	STK'lar, Korumacı Devlet Kurumları ve üniversiteler					
13. Beş yılın sonunda eylem planını değerlendirmek ve stratejiyi revize ederek ikinci 5 yıllık eylem planını hazırlamak	STK'lar, Korumacı Devlet Kurumları					

13. Eylem Planı Uygulamasının Kararlaştırılan Kurumsal Yapısı

II. Çalıştayda katılımcılar “Biyolojik Çeşitlilik ile İlgili Sivil Toplum Kuruluşlarının Kapasitelerinin Artırılması İçin Strateji Ve Eylem Planı'nın” koordinasyonu, tartışılması ve uygulanması için BiyoSTK (Biyolojik Çeşitlilik Koruma STK Stratejisi Koordinasyon Kurulu) oluşturulmasına karar vermişlerdir.

Oluşum

BiyoSTK biyolojik çeşitlilik koruma konusunda çalışan sivil toplum kuruluşları ile Doğa Koruma ve Planlama ile ilgili Kamu Kurumları temsilcilerinden oluşacaktır. Oluştuktan sonra yılda en az bir kere toplanması öngörülmüştür. Yıllık toplantıların bir Biyolojik Çeşitlilikle ilgili STK'ların yaptığı şenlik sonrası olması önerilmiştir.

Biyo STK, 1. kamu kuruluşlarından oluşan, 2. STK lardan oluşan iki alt bileşenden oluşacaktır. Özellikle STK ayağı belirli bir yapılanma altında belirli sürelerde toplanacak ve ilgili kararları BiyoSTK Koordinasyon Kuruluna taşıyacaktır.

GEF II Biyolojik Çeşitlilik Koruma Bilinçlendirme Komitesi, Çevre ve Orman, Tarım ve Köyişleri, Turizm ve Kültür, Milli Eğitim, İçişleri Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı gibi kurumlardan BiyoSTK temsilcilerinin katılımlarını sağlayacaktır. Biyolojik Çeşitlilik Koruma Bilinçlendirme Komitesi'nde, ilk etapta KIRÇEV asıl ve Türkiye Ormancılar Derneği yedek STK temsilcisi olarak yer alacak, gerekiyorsa bu dönüşümlü olarak uygulanacaktır ve BioSTK'nın oluşumuna ve komitenin diğer görevlerine katkı koyacaktır. Komite çalışmalarına katılmak isteyen STK'lara açık yapılacaktır. Toplantılardaki gelişmeler ve alınacak kararlar, stratejinin hazırlanması sırasında kurulan elektronik iletişim grubu aracılığıyla duyurulacaktır.

Biyolojik çeşitlilik koruma konusunda çalışan STK'lara duyuru yaparak bir genel toplantı ve sonra internet yardımı ile Kamu Temsilcilerinden 1 fazla sayıda olmak üzere BioSTK'nın STK ayagının oluşturulmasına karar verilmiştir. STK temsilcilerinin demokratik bir süreçle seçilmesini örgütlemekle ilk etapta Doğa Derneği, yardımcı olarak da KIRÇEV, Türkiye Ormancılar Derneği, Akyakayı Sevenler Derneği ve Edirne Çevre Koruma Derneği görevlendirilmiştir. Demokratik süreçle seçilecek STK'lar için yine 6/4, ulusal/yerel STK oranı gözetilecektir.

BiyoSTK ve alt birimlerinin çalışma şekil ve biçimlerinin geliştirilmesini kendi içlerinde demokratik süreçlerle geliştireceklerdir.

Bileşenler

BioSTK oluştuktan sonra çalışma prensiplerini ve 3 kişiden oluşan bir sekreteryaya ve görevlerini belirleyecektir. BioSTK yılda iki kere toplanacaktır. Sekreteryaya sürekli çalışacak ve BioSTK kararlarının uygulamasını yapacaktır. Sekreteryaya 1 ulusal, 1 yerel STK ve 1 kamu kurumunun temsilcisinden oluşacaktır. BioSTK ve Sekreteryaya'nın çalışma süresi 5 yıldır. Beş yılın sonunda tekrar bir geniş katılımlı çalıştay ile ikinci 5 yıllık eylem planı oluşturulacak ve yeni bir BioSTK ve Sekreteryası demokratik süreçle kurulacaktır.

Görevler

- 1.Strateji ve Eylem Planı'nda belirlenen etkinliklerin koordinasyonu ve uygulanmasının izlenmesi
- 2.İzleme kriterlerinin belirlenmesi
- 3.Kriterlere göre izleme sonuçlarının değerlendirilmesi
- 4.Değerlendirme sonuçlarının tartışmaya açılması ve çözümler üretilmesi
- 5.Beş yılın sonunda yeni eylem planı oluşturulması sürecini başlatmak ve yürütmek

14. Kaynaklar

- Geray, U. 1999. Sivil Toplum Örgütleri ve Etik, sayfa 12-15, ÇEKÜL Yayını, İstanbul.
- Tarih Vakfı. 1996. Sivil Toplum Kuruluşları Rehberi, Tarih Vakfı Sivil Toplum Kuruluşları Merkezi Yayını, İstanbul.
- Çevre Bakanlığı. 2002. Gönüllü Çevre Kuruluşları Bölgesel Koordinasyon Bilgilendirme Toplantıları, Çevre Bakanlığı Yayını, Ankara.

Ek I. Birinci Toplantı Yeri ve Programı

Birinci Çalıştay 14-15 Aralık 2002 tarihlerinde Soğuksu Milli Parkı (Kızılcahamam, Ankara) Patalya Otel'inde yapılmıştır. Bu çalıştayda yöntem olarak uzman sunumları, kartlı çalışma ve beyin fırtınası, grup çalışmaları ve sunumları kullanılmıştır. Çalıştay programı aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir:

13.12.2002 Cuma

18:30-19:00 Çevre Bakanlığı binasından yola çıkış

14.12.2002 Cumartesi - Birinci gün programı

09:00 – 09:15 Açılış (Osman Erdem - mülga Çevre Bakanlığı)

09:15 – 09:45 GEF – II Proje sunumu (Hanife Kutlu – mülga Çevre Bakanlığı)

09:45 – 10:00 STK Stratejisi ve Eylem Planı Çalışması (Dr. Uygur Özesmi – Danışman)

10:00 – 10:15 Ara ve Tanışma ve Kaynaşma Oyunu

10:15 – 11:00 Türkiye'nin Biyolojik Çeşitliliği ve Korunması Gereklere (Dr. Uygur Özesmi)

11:00 – 11:30 Avrupa Birliği Komisyonu Sivil Toplum Geliştirme Programı(STGP)
(Sunay Demircan – STGP Proje Koordinatörü)

11:30 – 12:00 Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Küresel Çevre Fonları
Küçük GEF (UNDP-GEF-SGP) – (Bilgi Buluş – Ulusal Koordinatör)

12:00 – 12:30 Çalıştay yöntemi, konu başlıkları hakkında bilgi alışverişi

12:30 – 14:00 Öğle Yemeği

14:00 – 14:30 Avrupa Birliği Çevre Koruma STK'ları projeleri ve fon kaynakları
(Gürdoğar Sangül – Avrupa Birliği Türkiye Temsilciliği Çevre Bölümü
Koordinatörü)

14:30 – 15:30 Kartlı çalışma : TR'nin Biyolojik Çeşitliliğinin etkin biçimde korunabilmesi
için STK'ların yapabilecekleri nelerdir?

15:30 – 17:00 Grup çalışması : TR'nin Biyolojik Çeşitliliğinin etkin biçimde korunabilmesi
için STK'ların yapabilecekleri nelerdir?

17:00 – 17:45 Sonuçlar üzerinde tartışma

17:45 – 18:15 Ertesi günün konuları ve programı üzerinde bilgi alışverişi

18:15 – 18:45 Türkiye Ekosistemleri Slayt Gösterisi (Osman Erdem – mülga Çevre Bakanlığı)

15.12.2002 Pazar - İkinci gün programı

09:00 – 09:30 Tabloların tanıtımı ve talepler (son 3 sütunun doldurulması) –(30 dakika)

09:30 – 11:30 Grup çalışması – (2 saat)

11:30 – 12:30 Tartışma (2 grup)

12:30 – 13:30 Öğlen yemeği

13:30 – 15:00 Tartışma devam (3 grup)

15:00 – 15:45 Stratejinin başlıkları ve sonraki süreç
(e grubun oluşturulması, taslak ulaştırılması, II. Çalıştay tarihi, yapılması
gereken hazırlıklar)

15:45 – 16:00 Çevre Bakanlığı Yayın Dairesi Çalışmaları (Enver Kurgun)

16:00 – 16:00 Beklentiler ve toparlanma

Ek II. İkinci Toplantı Yeri ve Programı

Birinci Çalıştay 15-16 Mart 2003 tarihlerinde Otel İçkale'de (Ankara) yapılmıştır. Bu çalıştayda yöntem olarak grup çalışmaları ve toplu tartışma kullanılmıştır. Çalıştay programı aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir:

15.03.2003, Cumartesi

09:00 - 10:00 Kahvaltı (konaklayan katılımcılar için)

10:00 - 10:15 Açılış

10:15 - 10:30 Program hakkında bilgilendirme

10:30 - 10:45 Stratejideki ana konu başlıkları ve grup çalışmasına hazırlık

10:45 - 11:00 Ara

11:00 - 13:30 Grup çalışmaları

13:30 - 14:30 Yemek (tüm katılımcılar için)

14:30 - 16:00 Grup çalışmaları sunumları ve strateji üzerinde değişiklik tartışmaları

16:00 - 16:30 Ara

16:30 - 18:30 Grup çalışmaları sunumları ve strateji üzerinde değişiklik tartışmaları

19:00 Yemek (Konaklayan katılımcılar için)

16.03.2003, Pazar

09:00 - 10:00 Kahvaltı (konaklayan katılımcılar için)

10:00 - 11:30 Grup çalışmaları sunumları ve strateji üzerinde değişiklik tartışmaları

11:30 - 12:00 Ara

12:00 - 13:00 Grup çalışmaları sunumları ve strateji üzerinde değişiklik tartışmaları

13:00 - 14:00 Yemek (tüm katılımcılar için)

14:00 - 15:00 Stratejinin geneli hakkında görüşler

15:00 - 15:30 Ara

15:00 - 16:00 Sonraki adımların tartışılması (Onaylanma süreci, e-grubun geleceği vb.)

16:00 - 16:30 Dilek ve temenniler

17:00 Kapanış

Ek III. Katılımcı STK Seçim Kriterleri

Danışmanın önerisi ve BK'nin onayı ile STK'ların seçimi için aşağıdaki kriterler benimsenmiştir:

1. Türkiye'nin Biyolojik Çeşitliliğin korunması için çalışıyor
(Bu kriter karşılandıktan sonra aşağıdaki kriterler uygulanmıştır).
2. Biyolojik Çeşitliliğin korunması için gerekli bilgi ve tecrübeye sahip
(aktif olarak en az 3 yıl, uygulanmış en az 3 proje / yerelerde en az 2 yıl, en az 1 proje)
3. Belli bir ofisi, iletişim kurabileceği araçlarına sahip
4. Çalışmalarda görev alacak gönüllü ya da profesyonel personeli sürekli var
5. Eğitim ve Kapasite artırımı konusunda tecrübesi var
6. Üye tabanı güçlü (Vakıflar için 0 puan, yerel demekler için oransal olarak kendi yörelerinde)
7. Yerel projeler geliştiriyor ve uyguluyor (yerel kurumlar için kendi yöresi içindeki alt bölgelerde)
8. Yerel kişi ve kuruluşlarla olan ilişkileri güçlü. Ortak çalışmalar yapıyor
9. İletişim ağı güçlü
10. Diğer amaç ortağı STK'larla yaptığı ortak çalışmalar var
11. Diğer kurum ve kuruluşlara gerektiğinde kolay ve etkin bir biçimde ulaşabiliyor

Herbir kritere aşağıdaki puanlar verilmiştir:

- 0- Hiç karşılamıyor: ekibi, altyapısı, tecrübesi yok.
- 1- Biraz karşılıyor: yaptığı tek tük çalışmalar var, yardım almış veya çalışmalarını ortaklık içinde yürütmüş
- 2- Çoğunlukla karşılıyor: 2'den daha iyi ama 4'ten daha kötü durumda
- 3- Tamamen karşılıyor: amaçları içinde yer alıyor, başarıları var, öncü durumda, ilklere imza atmış

Türkiye gibi, hem ekolojik açıdan hem de üzerindeki tehditler açısından çok değişik özellikler gösteren ve nispeten büyük topraklara sahip olan bir ülkede, biyolojik çeşitliliğin yerel destek olmaksızın, sadece ulusal sivil toplum kuruluşlarıyla korunamayacağı aşikardır. Biyolojik çeşitliliğin korunması için çalışan gelişmiş, tecrübeli, konusuna hakim birkaç sivil toplum kuruluşunun da ulusal olması, yerel STK'ların temsil edilemeyeceği anlamına gelir ki, bu durumda da strateji, alandan uzakta bir bakış açısıyla geliştirilmiş olur. Bu nedenle konu ile ilgisi bulunan ulusal STK'ların da en çok yerel bağlantısı olanlarının listede yer alması tercih edilmiştir. Ayrıca katılımcılar arasında, ülkemizin değişik bölgelerini, bütün coğrafyalarını temsil edebilecek kişiler olmalıdır. Bu seçimde coğrafik bölgelerin ekolojik özellikleri ve idari ayrımları dikkate alınmıştır.

Bu noktadan hareketle belirlenen sayı içerisinde yerel STK'ların, ulusal STK'lara oranı %40 (yerel), %60 (ulusal) olacak şekilde belirlenmiştir. Bu da toplam 20 sayısı üzerinden düşünülürse 8 yerel, 12 ulusal temsilci anlamına gelmektedir. Toplam 20 katılımcı sayısı geçmiş tecrübeler ışığında verimli ve etkin katılımı bir çalıştay olabilmesi için uygun bir sayıdır.

Danışman ve BK toplanarak beraber çalışmış ve yaklaşık 300 STK arasından kriterleri uygulayarak aşağıdaki 22 STK'ya çağrı gitmesini kararlaştırmıştır:

Çağrılan Ulusal STK'lar

- 1.KIRÇEV Kırsal Çevre ve Ormanlık Sorunları Araştırma Derneği.
- 2.TTKD Türkiye Tabiatını Koruma Derneği
- 3.SAD Sualtı Araştırmaları Derneği
- 4.DHKD Doğal Hayatı Koruma Derneği
- 5.ÇEKÜL Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı
- 6.TEMA Türkiye Erozyonla Mücadele ve Ağaçlandırma Vakfı
- 7.TURMEPA Deniz Temiz Derneği
- 8.TÜDAV Türk Deniz Araştırmaları Vakfı
- 9.KAD Kuş Araştırmaları Derneği
- 10.Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği
- 11.Türkiye Ormanlılar Derneği
- 12.Greenpeace Akdeniz Ofisi

Çağrılan Yerel STK'lar

AKDENİZ (Doğu ve Batı)

1. İskenderun Çevre Koruma Derneği
2. Muğla- FETAV Fethiye Turizm Tanıtım Eğitim Kültür ve Çevre Vakfı

KARADENİZ

3. Yeşil Artvin Derneği
4. Sinop Çevre Dostları Derneği

İÇ ANADOLU

5. Kayseri Çevre Dostları Derneği

DOĞU ANADOLU ve GÜNEYDOĞU ANADOLU

6. Ağrı- Doğubeyazıt Çevre Kor.ve Güzel.Derneği
7. Diyarbakır- ÇEVGÖN Çevre Gönüllüleri Derneği

EGE 8. Gökova-Akyakayı Sevenler Derneği

MARMARA -TRAKYA

9. Edirne Çevre Gönüllüleri Derneği
10. Büyükçekmece Çevre Koruma Derneği

**T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı
Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi
Projesi Koordinatörlüğü**

Söğütözü Cad. 14 /E, B Blok Kat: 14

Beştepe 06560 Ankara

Tel: (312) 207 58 82

Faks: (312) 207 59 81

E-posta: gef2turkey@yahoo.com

www.gef-2.org